

встановлені в тій чи іншій галузі життя, діяльності, які забезпечують нормальну роботу чого-небудь [8, с. 1100, 834, 194, 1000, 1506].

З урахуванням викладеного, пропонуємо розуміти підслідність як визначені кримінальним процесуальним законом правила розподілу кримінальних проваджень між органами, уповноваженими на проведення досудового розслідування. В свою чергу, інститут підслідності має розглядатися як сукупність правових норм, які регулюють кримінально-процесуальні відносини між органами досудового розслідування щодо правильного розподілу кримінальних проваджень.

Наукова література містить різноманітні підходи до розуміння поняття «підслідність», аналізуючи які можливо сформулювати власне уявлення про цей правовий інститут, який має важливе значення як для дотримання прав та свобод людини так і для забезпечення єдності та ефективності у діяльності органів досудового розслідування.

Список використаних джерел

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Омаров А.А. Інститут підслідності в кримінальному провадженні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2017. 214 с.
3. Зинатуллин З.З., Салахов М.С., Чулюкин Л.Д. Подследственность уголовных дел: монография. Казань, 1986. 104 с.
4. Захаров Н.В. Теория и практика определения подследственности уголовных дел: автореф. дис. на соискание уч. степени канд. юр. наук: 12.00.09. Самара, 2009. 22 с.
5. Строгович М.С. Курс советского уголовного процесса: Порядок производства по уголовным делам по советскому уголовно-процессуальному праву. Москва, 1970. 518 с.
6. Башинская И.Г. Проблемы правовой регламентации института подследственности в российском уголовном судопроизводстве: автореф. дис. на соискание уч. степени канд. юр. наук: Краснодар, 2007. 22 с.
7. Лобойко Л.М. Кримінально-процесуальна компетенція: монографія. Дніпропетровськ, 2006. 190 с.
8. Великий тлумачний словник сучасної української мови / за ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2005. 1728 с.

Остренко Микола Вікторович,

ад'юнкт кафедри кримінального процесу
Національної академії внутрішніх справ

УТОЧНЕННЯ ЩОДО ВРЕГУЛЮВАННЯ ПОРЯДКУ РЕАБІЛІТАЦІЇ ЮРИДИЧНИХ І ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Сучасне кримінальне процесуальне законодавство України має низку неврегульованих правовідносин. Зокрема, до таких можна віднести відносини у сфері кримінальної процесуальної реабілітації незаконно притягнутих осіб до кримінальної відповідальності

органами державної влади. Зокрема, як зазначалось у попередніх роботах, неврегульованою залишається сфера реабілітації незаконно притягнутих до кримінальної відповідальності юридичних осіб [1, с. 265–266]. Як було вже зазначено, у практичній діяльності у більшості випадків судові органи нехтують застосуванням положень Розділу XIV-1 Загальної частини КК України «Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб» [1, с. 265].

У зв'язку із цим виникають неоднозначні ставлення до подібних рішень, виникають колізії, які ускладнюють можливість здійснення повноцінного правового режиму у суспільстві. Нікчемні судові прецеденти та інші процесуальні рішення органів, що здійснюють кримінальне провадження, нівелюють легальність прийнятих рішень та можуть призвести до анархії у правовому полі. Разом із тим, прийняття неадекватних та неправомірних рішень під час здійснення кримінальної процесуальної діяльності уповноваженими органами викликає різні шляхи вирішення таких ганебних практик. Так, у своїй роботі Н. Верховська «Наслідки необґрунтованого арешту банківських рахунків підприємств для бізнесу та спроби їх скасування» запропонувала наступні варіанти скасування незаконного арешту банківських рахунків підприємств, по суті юридичних осіб: *перший спосіб полягає у поданні клопотання до суду першої інстанції, тобто до того ж самого суду, який такий арешт наклав; другий спосіб полягає у оскарженні ухвали про накладання арешту на банківські рахунки в апеляційному порядку* [2, с. 241]. На нашу думку такі заходи є половинчастими та не гарантують забезпечення фізичним та юридичним особам повного поновлення у вражених під час здійснення кримінального провадження репутаційних (довіра контрагентів, тощо) та майнових прав.

Відповідно до норм ч. 1 ст. 2 КПК України «завданням кримінального провадження є... жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура» [3]. Виконання визначених вимог кримінального процесуального закону під силу лише механізму реабілітаційному процесу у кримінальній процесуальній площині, обов'язкові рішення якого повинні не лише забезпечувати поновлення осіб у втрачених у майнових та немайнових правах, а й скасовувати раніше прийняті неправомірні рішення шляхом визнання незаконності попередньо прийнятих з відкриттям провадження дисциплінарного та/або кримінального у залежності від завданих негативних наслідків реабілітантам.

Участь юридичної особи у такому повинна гарантуватися чинним законодавством. Таким чином, пропонуємо внести корективи до деяких норм КПК України: ст. 130 КПК України змінити назву на «Реабілітація. Відшкодування (компенсація) шкоди, завданої фізичним, юридичним особам незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю»; ч. 1 «Шкода, завдана фізичним та/або юридичним

особам незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, відшкодовується державою за рахунок Державного бюджету України у випадках та в порядку, передбачених законом та здійснюється у реабілітаційному процесі»; ч. 3 «Наслідком реабілітаційного процесу відносно фізичних, юридичних осіб є рішення про реабілітацію, у якому зазначаються перелік порушених під час здійснення кримінального провадження прав, які повинні бути негайно поновлені відповідним державним органам, вид та найменування майна, що необхідно повернути, розмір відшкодованої шкоди. Рішення про реабілітацію фізичної та/або юридичної особи є підставою для порушення дисциплінарного або кримінального провадження відносно осіб, які приймали незаконне, необґрунтоване рішення».

Список використаних джерел

1. Остренко М. Проблематика реабілітації юридичних осіб у кримінальному процесі, стаття, Підприємництво, господарство і право, м. Київ, вип. № 2, с. 309.
2. Верховська Н. Наслідки необґрунтованого арешту банківських рахунків підприємств для бізнесу та спроби їх скасування, стаття, Підприємництво, господарство і право, м. Київ, вип. № 2, с. 309.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 20.11.1994. веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n2503>.

Пучкова Софія Олександрівна,

здобувач вищої освіти 2-го курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент **Кисельов А. О.**

ОСОБЛИВОСТІ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ПРОТИДІЇ НЕЗАКОННОМУ ЗБУТУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Протидія незаконному збуту наркотичних засобів є одним із напрямів у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків. Поширення наркотичних речовин є настільки глобальною проблемою, що робить її актуальною в усьому світі впродовж останніх десятиліть.

Оперативно-розшукова діяльність є інструментом, який виявляє, протидіє, розслідує кримінальні правопорушення у сфері незаконного обігу наркотичних засобів. За Законом України «Про оперативно-